

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ
ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ЗВІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

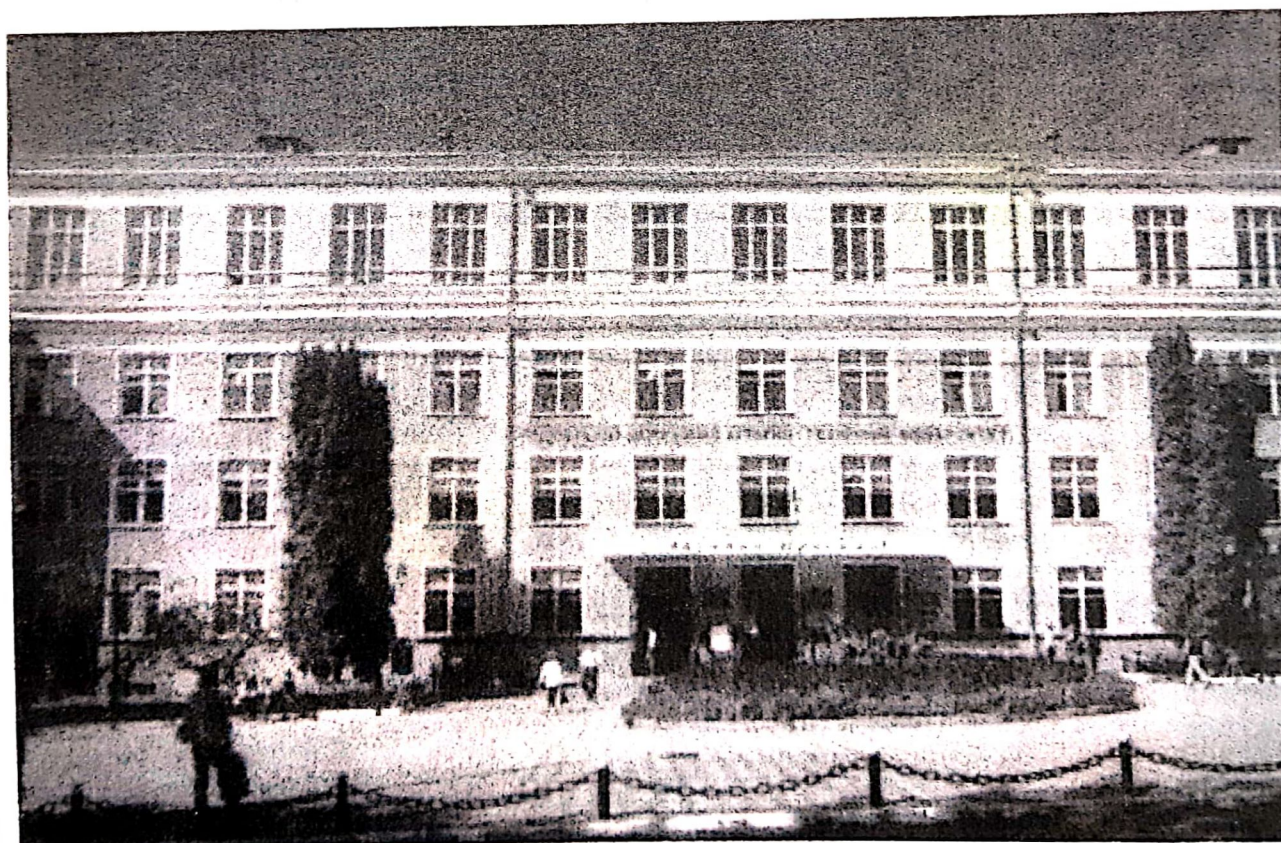
ВИПУСК 16

ТОМ 3

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 16

ТОМ 3

м. Кам'янець-Подільський
2008

Annotation In the article the analysis of influence of factors is conducted on the financial|cost| result of management of agrarian enterprises. The place|seat| of the fixed assets is investigational at return of enterprises generating, calculations|computation| are conducted on the example of open corporation of «Radsad» of the Nikolaev district|region|, Nikolaev area|domain|. The ways of increase of profits|acuests| of the probed|explore| enterprise are offered and research|work-up| results are presented|represent|.

Keywords: Production potential, management, fixed assets, economic efficiency, financial|cost| result, income, net profit, market relations, capital goods, |force|strength|, norm|standard| arrived, circulating assets.

УДК 621.322

Т.І. Яворська, кандидат економічних наук, доцент,

Ю.А. Лисенко, асистент Таврійського державного агротехнологічного університету

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ НА ВИРОБНИЦТВІ

Від стану системи управління охорони праці (СУОП) на виробництві залежить безпека й життя працівників, а тому вона потребує постійного контролю та безперервного вдосконалення. У статті запропоновані шляхи поліпшення СУОП, з метою надання охороні праці комплексності та плановості, запобігання травматизму та професійним захворюванням, а також підвищення культури та ефективності виробництва.

Ключові слова: система управління охороною праці (СУОП), роботодавець, працівник, аудит, моніторинг, безперервне вдосконалення, інцидент, організація.

Постановка проблеми. За даними Міжнародної організації праці (МОП), в організації СУОП, ставленні роботодавця й працівника до проблеми безпеки, Україна відстала на 10-20, а то й на 30 років у порівнянні з європейським рівнем. Щоденно на виробництві в світі гине 6 тис. осіб, із них троє – в Україні. Світовій економіці це коштує 4% ВВП. Настав час говорити й думати про охорону праці не лише фахівцям з охорони праці, але й економістам. За оцінками швейцарських економістів, рівень конкурентоспроможності на світовому ринку корелюється з рівнем виробничого травматизму в країні. Прямі витрати, пов'язані з нещасними випадками, становлять 10-15% від заподіяних збитків[1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Прийнято ряд міжнародних та державних стандартів, які регламентують СУОП та забезпечують силу, гнучкість і належну основу для розвитку стабільної культури безпеки на виробництві. Серед них - Настанова з систем управління охороною праці, а також Рекомендації щодо побудови, впровадження та удосконалення системи управління охороною праці. Ці документи розроблені з метою сприяння суб'єкту господарювання до досягнення рівня охорони праці на виробництві, який відповідає мінімальним вимогам до забезпечення безпечних та здорових умов праці найманих працівників, встановлених законодавчими та іншими нормативно-правовими актами з охорони праці.

Мета статті передбачає удосконалення СУОП, організації виробничих процесів через раціоналізацію як окремих елементів системи, так і всієї структури в цілому.

Виклад основного матеріалу. Процес переходу до досконалої моделі управління та послідовність дій на основі цільових завдань з урахуванням того, що ця робота на підприємствах проводилася й раніше, накопичено певні напрацювання, можна подати у вигляді семи блоків [2]:

1. Формування й удосконалення нормативно-правової та інформаційної бази СУОП і механізму управління.

Передбачає: формування на основі чинних нормативно-правових актів необхідну й достатню нормативно-правову, інформаційну базу, яка забезпечить професійні потреби спеціалістів, ефективний механізм реалізації управлінських рішень та результативність працезахоронної діяльності в цілому.

2. Формування організаційного механізму функціонування СУОП.
Передбачає: забезпечення реалізації управлінських рішень і концептуальних напрямів розвитку СУОП з допомогою організаційного механізму та створення передумови для безпечного провадження робіт і зниження виробничого ризику.

3. Залучення персоналу до участі у вирішенні проблем і завдань охорони праці.

Передбачає: залучення ініціативи, інтелектуального та професійного потенціалу персоналу для вирішення проблем і завдань охорони праці. Це може бути здійснено за допомогою навчання, широкої пропаганди, популяризації сутності сучасних форм і методів управління на основі використання нових інформаційних технологій, підготовки спеціалістів, які володіють сучасними методами управління й здатні вирішувати цільові завдання.

4. Удосконалення системи контрольно-наглядової діяльності за функціонуванням СУОП та

Передбачає: створення ефективної системи моніторингу за функціонуванням СУОП та провадженням робіт і процесів, що є необхідною умовою накопичення інформації про функціонування СУОП, прийняття управлінських рішень, здійснення наступних дій та забезпечення безпеки працівників.

5. Розвиток (коригування) СУОП.

Передбачає: приведення СУОП до стану, адекватного вимогам реальної ситуації.

6. Фінансування — мотивація — стимулювання.

Передбачає: забезпечення необхідного та достатнього виділення фінансових ресурсів для вирішення цільових завдань працезохоронної діяльності.

7. Сертифікація СУОП.

Передбачає: підтвердження, що СУОП існує й відповідає встановленим вимогам.

З метою визначення доречності, адекватності та ефективності СУОП для забезпечення безпеки й охорони здоров'я працівників і запобігання інцидентам необхідно встановити заходи щодо періодичного проведення моніторингу охорони праці, який здійснювати за такими напрямками:

1. аудит СУОП;
2. контроль за виконанням організаційно-розпорядчої документації;
3. нагляд за провадженням робіт і процесів.

Аудит охорони праці — це документально оформлене системне обстеження та аналіз стану умов та безпеки праці з метою визначення їх відповідності критеріям, встановленим законодавчими та нормативно-правовими актами з охорони праці. Аудит повинен охоплювати [3]: політику з охорони праці; участь працівників; обов'язки і відповідальність; компетентність і підготовку; документацію СУОП; передачу і обмін інформацією; планування, розвиток і здійснення СУОП; запобіжні та регулюючі засоби; управління змінами; попередження аварійних ситуацій, готовність до них і реагування; постачання; підрядні роботи; моніторинг виконання та оцінку результативності; розслідування пов'язаних з роботою травм, погіршень здоров'я, хвороб й інцидентів та їх вплив на діяльність із забезпечення безпеки й охорони здоров'я; аналіз ефективності СУОП керівництвом; попереджувальні й коректувальні дії; безперервне вдосконалення.

Необхідно встановити й підтримувати в робочому стані заходи щодо безперервного вдосконалення відповідних елементів СУОП у цілому. Такі заходи повинні враховувати цілі організації з охорони праці, результати ідентифікації й оцінки небезпек і ризиків, результати моніторингу виконання й оцінки результативності виконання, результати розслідувань нещасних випадків, професійних захворювань та аварій, результати аудитів, висновки аналізу ефективності СУОП керівництвом, пропозиції щодо вдосконалення, зміни в законодавчих і нормативних актах тощо.

Основні завдання щодо удосконалення СУОП на державному рівні можна визначити наступними аспектами:

- підготовка експертів національного рівня з питань безпеки праці;
- навчання роботодавців та фахівців з питань охорони праці з метою формування культури організації безпечних робіт;
- моніторинг та аналіз законодавства у сфері охорони праці та надання консультацій роботодавцям.

Висновки. Запропоновані шляхи удосконалення системи управління охороною праці призвані допомогти роботодавцям у розробці, впровадженні та чіткій роботі СУОП, направлених на забезпечення підготовки, прийняття та реалізації рішень щодо здійснення організаційних, технічних, санітарно-гігієнічних та лікувально-профілактичних заходів та засобів, спрямованих на охорону здоров'я та працездатності людини в процесі праці.

Список використаних джерел

1. Теличко К. Пілотний семінар роботодавців//Охорона праці: журнал, №6, 2008.-с.17-18.
2. Рекомендації щодо побудови, впровадження та удосконалення системи управління охороною праці// 7 лютого 2008 р.
3. Настанова з систем управління охороною праці МОП – СУОП 2001 (ILO - OSH 2001)

<i>Кравченко О.М.</i> – ст. викладач, Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка	
ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ВИРОБНИЧИХ РЕСУРСІВ МОЛОЧНОГО СКОТАРСТВА ПРИ РІЗНИХ СИСТЕМАХ УТРИМАННЯ КОРІВ.....	214
<i>Кравчук І. І.</i> , кандидат економічних наук, доцент Житомирського національного агроекологічного університету	
СІЛЬСЬКИЙ СОЦІУМ ЯК ОБ'ЄКТ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ	217
<i>Крамар О.В.</i> , аспірант, викладач Кам'янець-Подільської філії Європейського університету	
РОЛЬ КОНТРОЛЮ В УПРАВЛІННІ ВИРОБНИЧИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА	220
<i>Лисюк Н.В.</i> , асистент Подільського державного аграрно-технічного університету	
ОСВІТНІЙ РІВЕНЬ ПРАЦІВНИКІВ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ РЕГІОНУ ЯК ОСНОВНИЙ ЕЛЕМЕНТ РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ	223
<i>Мовчан В.А.</i> , асистент Одеського державного аграрного університету	
АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ	227
<i>Мороз О.В.</i> , доктор економічних наук, професор Вінницького національного технічного університету, <i>Штанько О.С.</i> , аспірант Вінницького національного технічного університету	
ТИПІЗАЦІЯ СУЧАСНОГО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА УКРАЇНИ З ТОЧКИ ЗОРУ ЕФЕКТИВНОСТІ ЕНЕРГОВИКОРИСТАННЯ	229
<i>Никитюк Н.А.</i> , магістрант Подільського державного аграрно-технічного університету	
ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ ЯК ДЖЕРЕЛО ІНВЕСТУВАННЯ	233
<i>Романова В. В.</i> , кандидат економічних наук, доцент, заступник зав. кафедрою державного управління та місцевого самоврядування, професор Хмельницького університету управління та права	
АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ТРУДОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА ..	235
<i>Славина Н.А.</i> , аспірант Подільського державного аграрно-технічного університету	
ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ АГРАРНОЇ СФЕРИ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	238
<i>Ткачук В.В.</i> , кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту і бізнесу Подільського державного аграрно-технічного університету	
СИСТЕМНИЙ ПІДХІД В ПРОЦЕСІ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ...	240
<i>Чепіль Н.І.</i> , аспірант Одеського державного аграрного університету	
ДІЄВІСТЬ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ	243
<i>Шеремет Т.А.</i> магістр Миколаївського державного аграрного університету	
РОЛЬ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ У ФОРМУВАННІ ДОХОДІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	245
<i>Яворська Т.І.</i> , кандидат економічних наук, доцент, <i>Лисенко Ю.А.</i> , асистент Таврійського державного агротехнологічного університету	
УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ НА ВИРОБНИЦТВІ	247
<i>Яжук І. С.</i> аспірант Подільського державного аграрно-технічного університету	
УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНИМ ВИКОРИСТАННЯМ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ	249
СЕКЦІЯ 3.	
РОЛЬ МАРКЕТИНГОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	
<i>Ажаман І.А.</i> , кандидат економічних наук, доцент Одеського державного аграрного університету	
РОЗРОБКА МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ	251
<i>Чикуркова А. Д.</i> кандидат економічних наук, доцент <i>Б'ялківська М. А.</i> магістрант Подільського державного аграрно-технічного університету	
ВПЛИВ МАРКЕТИНГУ НА РОЗВИТОК СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА	253

- Гойчук О.І., доктор економічних наук, професор Національного аграрного університету,*
ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНО ОРІЄНТОВАНОЇ МОДЕЛІ ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ ДЛЯ АГРАРНОГО СЕКТОРА
ЕКОНОМІКИ 513
- Дитко Л.П., асистент кафедри управління персоналом і економіки праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка*
НЕОБХІДНІСТЬ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ КАДРІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ОРГАНІЗАЦІЇ 516
- Колмогорова І.В., аспірант Одеського державного аграрного університету*
ДО ПРОБЛЕМИ СТВОРЕННЯ СИСТЕМИ КАДРОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ . 518
- Компанієць В.О., кандидат економічних наук, провідний науковий співробітник*
Інституту зернового господарства УААН
МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ УПРАВЛІНСЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ 520
- Лаврук О.В., магістрант Подільського державного аграрно-технічного університету*
УПРАВЛІННЯ ПРОФЕСІЙНОЮ ПІДГОТОВКОЮ МЕНЕДЖЕРА 523
- Печенко С.М., аспірант, старший викладач Європейського університету*
МОДЕЛІ І МЕТОДИ ОЦІНКИ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ 526
- Свистун В. І., доктор педагогічних наук, завідувачка кафедри соціальної роботи та психології Національного аграрного університету,*
ВОЛЬОВІ ЯКОСТІ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА АГРАРНОГО ВНЗ ЯК ВАЖЛИВИЙ
ЧИННИК УСПІХУ В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ 529
- Семенішен М.Г., доцент кафедри менеджменту і бізнесу, Васюта Т.М., магістрант*
Подільського державного аграрно-технічного університету
ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ВІЛЬНИМ ЧАСОМ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ 531
- Філенко В.М., магістрант Подільського державного аграрно-технічного університету*
МОТИВАЦІЯ ДО НАВЧАННЯ – ЗАПОРУКА УСПІШНОСТІ МАЙБУТНІХ
УПРАВЛІНЦІВ 533

Наукове видання
ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
 Випуск 16
 Том 3

Збірник наукових праць /За редакцією доктора с.-г. наук, професора, академіка АН ВШ України, заслуженого діяча науки і техніки України, ректора університету (голова) М.І. Бахмата. – Кам'янець-Подільський, 2008. – 548 с., табл. рис.

У збірнику наукових праць наводяться результати наукових досліджень з проблем організаційно-господарських формувань АПК в умовах змін внутрішнього і зовнішнього середовища, управління виробничим потенціалом підприємства в ринкових умовах, роль маркетингового менеджменту в діяльності підприємств, сучасні проблеми управління персоналом підприємств, економіко-математичне моделювання і проблеми інформаційного забезпечення в управлінні АПК, фінансовий менеджмент підприємств, обліково-аналітичне забезпечення управлінських рішень, проблеми підготовки фахівців управлінської діяльності в навчальних закладах.

Відповідальний за випуск Кучер О.В., Лаврук О.С.

УДК 63.001

Здано в набір 21.10.08
 Підписано до друку 11.11.2008 р.
 Формат 60x84/1/8. Гарнітура Times
 Ум. друк. арк. 64,00
 Тираж 250
 Друк ПП Зволейко Д.Г.
 32300, Хмельницька обл.,
 м. Кам'янець-Подільський,
 вул. Кн. Коріатовичів, 9; тел. (03849) 3-06-20.
 Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
 від 31.08. 2005 р. серія ДК № 2276